

Zápis z 24. porady pro mezinárodní skupinu a vnitřní IMPEL konané na ředitelství dne 24.11.2008

Přítomni: dle prezenční listiny

Lenka Němcová přivítala přítomné účastníky a seznámila je s programem porady.

I. Zpráva z MŽP (Michaela Jeřábková, Odbor EU, MŽP)

Michaela Jeřábková nás informovala o obecných prioritách a klíčových tématech v oblasti životního prostředí za Českého předsednictví.

České předsednictví v Radě EU leden – červen 2009

Hlavní souvislosti CZ PRES

- Evropský parlament: konec mandátu a evropské volby (4.-7. června 2009)
- Evropská komise: konec mandátu (nová EK po volbách)
- Lisabonská smlouva: CZ PRES ještě podle smlouvy z Nice, diskuse o nových rolích evropských institucí, ale bez velkého dopadu na environmentální acquis
- Klimaticko-energetický balíček + Kodaň 2009: podpora FR PŘES

CZ PRES

Obecné priority CZ PRES

Motto „**Evropa bez bariér**”

Klíčová témata:

konkurenceschopnost, čtyři svobody, liberální tržní politika

Energetika a změna klimatu

Evropa otevřená a bezpečná

Priority v oblasti ŽP

1. Změna klimatu - nastavení závazků po ukončení prvního kontrolního období Kjotského protokolu (po r. 2012),

Klimaticko-energetický legislativní balíček :

- Návrh revize směrnice 2003/87/ES o obchodování s povolenkami na emise skleníkových plynů (EU ETS)

- Směrnice o zachycování a ukládání uhlíku (CCS-carbon capture storage)

Návrh rozhodnutí o rozdělení úsilí k dosažení redukčních cílů emisí skleníkových plynů (cílem je snížit emise skleníkových plynů o 20% do roku 2020)

- Směrnice o podpoře výroby energie z obnovitelných zdrojů OZE, předmětem je podpora výroby elektřiny z obnov. zdr. en., biopaliv

- CZ podporuje schválení návrhu v prvním čtení za FR PRES

Adaptace na změnu klimatu: pravděpodobně nebude Bílá kniha, ale jen Sdělení; navíc se zpozdí na leden-únor 2009, protože Komise musí předělat Impact Assessment,

bude jedním z témat na neformální Radě pro ŽP (červen 2009)

Změna Klimatu – další návrhy

Je očekáváno, že při vyjednávání následujících návrhů bude dosaženo shody v 1. čtení za FR PRES

Emise CO₂ z aut – Návrh nařízení stanovující emisní standardy pro nové osobní automobily jako součást integrované strategie Společenství na snižování CO₂ z osobních a lehkých užitkových vozidel.

Směrnice o kvalitě paliv – Návrh směrnice o změně směrnice 98/70/ES, pokud jde o specifikaci benzinu, motorové nafty a plynových olejů, o zavedení mechanismu pro sledování a snížení emisí skleníkových plynů pocházejících z paliv používaných v silniční dopravě, o změně směrnice Rady 1999/32/ES, pokud jde o specifikaci paliva používaného plavidly vnitrozemské plavby, a o zrušení směrnice 93/12/EHS

Nařízení EURO VI – Návrh směrnice zavádějící opatření proti znečištění ovzduší emisemi z těžkých motorových vozidel

2. Ochrana lidského zdraví a životního prostředí

Návrh směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC)

vyjednávání začalo za FR PRES, ovšem FR PRES nepovažuje IPPC za svou hlavní prioritu, v období CZ PRES je pravděpodobný vysoký stupeň projednávání návrhu. Cílem by mělo být dosažení politické shody (na Radě pro ŽP v březnu nebo červnu 2009), patří k hlavním prioritám CZ PRES

Návrh Nařízení k látkám poškozujícím ozónovou vrstvu(ODS)

Projednávání předpisu bude zahájeno během FR PRES s přesahem a možným schválením během CZ PRES (podporu přijetí do konce stávajícího legislativního období deklarují i zástupci Evropského parlamentu).

V současné době všechny členské země EU podporují přijetí předpisu (povede ke zjednodušení a zefektivnění procesu regulace látek poškozujících ozónovou vrstvu) včetně navrhovaného rozšíření.

Revize směrnic o použití některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (RoHS) a o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (WEEE) - bude zveřejněna až v prosinci (dle EK 3.12.), projednávání obou předpisů bude zahájeno za CZ PRES, obecně ČS podporují záměr revidovat obě směrnice jak z hlediska rozsahu působnosti, tak i z hlediska zjednodušování legislativy

Zelená kniha k bioodpadům - po trvalém tlaku CZ PRES a dalších zemí biokoalice a budoucího ES PRES se Komise rozhodla vydat v prosinci 2008 zelenou knihu k bioodpadům, významně přispěje ke snížení emisí metanu ze skládek a také k ochraně klimatu díky využívání odpadního kompostu v zemědělství

Návrh směrnice o národních emisních stopech (NEC) – zveřejnění dlouhodobě odkládáno, jakmile bude schválen klimaticko-energetický balíček, bude EK uvažovat o zveřejnění revize směrnice, projednávání předpisu bude zahájeno během CZ PRES, pozice členských států se bude odvíjet od výsledné podoby návrhu

3. Udržitelná spotřeba a výroba

Návrh Nařízení revidující Eco-labeling a EMAS

Navrženo EK v rámci balíčku pro udržitelnou spotřebu a výrobu v červenci 2008

- projednávání obou předpisů bylo zahájeno za FR PRES (na pracovních skupinách poprvé v říjnu), má velký přesah do CZ PRES

ČS vyjadřují obecně podporu záměru revidovat obě nařízení.

CZ PRES očekává politickou debatu na červnové Radě pokud se nepodaří shoda v 1. čtení (EP má zájem).

EMAS – cílem je celkové přehodnocení stávajícího systému , přijatého v roce 2001

4. Ochrana biodiverzity

Nařízení regulující obchod s výrobky z tuleňů

Zákaz prodeje a dovozu nebo vývozu výrobků do/z EU, ze zemí, které používají kruté způsoby lovu.

Projednávání předpisu bylo zahájeno během FR PRES s předpokládaným přesahem a možným schválením během CZ PRES. Pokud by se nepodařila shoda v 1. čtení, tak politická shoda na červnové Radě.

Zelená kniha k invazním druhům

Stanoví strategii, jak se vypořádat s environmentální, ekonomickou a sociální hrozbou, kterou pro nás představují invazivní druhy.

Podle ČR je třeba společná metodika např. pro vzájemné hlášení či varování o šíření invazních druhů, spojitost se změnou klimatu

Případné závěry Rady v červnu ukáží, zda je třeba nová legislativa

Rámcová směrnice o ochraně půdy

Zařazení na program CZ PRES bude záviset na stavu dosaženém za FR PRES, které projednávání návrhu znovu otevřelo po zablokování menšinovou skupinou ČS na zasedání Rady pro ŽP dne 20. 12. 2007 během PT PRES.

Konference k divočině a velkým přírodním stanovištím (26. – 29. května 2009, Praha)

Rady pro životní prostředí

- 02. března 2009 – formální - Brusel
- 12. – 13. června 2009 – neformální - Praha
- 25. června 2009 – formální – Lucemburk

II. 31. Plenární zasedání a 1. Valné shromáždění IMPELu – Slovinsko, Brdo (Lenka Němcová, ČIŽP – Odbor integrovaných agend)

Byla podána zpráva o práci sekretariátu IMPELu. Hilda Farkas informovala, že proběhlo ustavení sítě IMPEL s právní subjektivitou. Dne 31.3.2008 byla podepsána smlouva na notářství v Bruselu. Zakládajícími členy se staly UK, NL, CZ, BE, PT, SK, HU a FR. Dnes již podaly žádost o členství v nové síti všechny státy neformální sítě IMPEL. Hilda Farkas také informovala, že z důvodu schvalování rozpočtu by se neměly v příštím roce schůzky schválených projektů konat v prvních dvou měsících roku, ale až od března. Některé projekty, které se měly konat v roce 2008 byly přesunuty na rok 2009 – Srovnávací program pro inspekci a monitoring skládek, IMPEL IRI v Rumunsku, TFS elektronický odpad a TFS prosazovací akce II. Byly připraveny vnitřní pravidla IMPELu a pracovní plán. Bylo rozhodnuto, že IMPEL má monopolní status, což je jedna z podmínek pro čerpání z LIFE+. NL, AT, UK a HU budou financovat práci sekretariátu IMPELu do konce roku 2008.

Byly představeny nové návrhy projektů:

- a) Poučení z havárií (FR) - projekt byl odsouhlasen a přijat
- b) Srovnávací program IPPC farmy prasat - projekt byl odsouhlasen a přijat
- c) Děláním správných věcí III (NL) – fáze 2
- d) Vývoj indikátorů v životním prostředí - projekt byl odsouhlasen a přijat
- e) Praktická aplikace principů „better regulation“ – projekt byl odsouhlasen a přijat
- f) TFS kontrolní výměnné dny II (NL) – projekt byl odsouhlasen a přijat

- g) TFS konference 2009 (SE)– projekt byl odsouhlasen a přijat
- h) TFS spolupráce s Afrikou (TFS Steering committee) – projekt byl odsouhlasen a přijat
- i) Schůzka na úrovni vysokých manažerů (TFS sekretariát COM) – projekt byl odsouhlasen a přijat
- j) Zhodnocení evropské praktičnosti a prosaditelnosti legislativy EU s použitým Seznamu IMPELu a NEPA (UK,NL,COM) – projekt byl odsouhlasen a přijat

Příprava IMPEL konference v roce 2009

Mihaela Beu, předseda přípravné skupiny nás informovala o závěrech schůzky přípravné skupiny, která se konala 27.-28. května ve Slovinsku. Hlavním cílem bylo sestavení programu pro konferenci IMPELu, která se bude konat ve dnech 23.-25.9. buď v Bukurešti nebo v Cluji v Rumunsku.

- 23. září – dopoledne – plenární sekce
- odpoledne – workshopy, plakátová sekce, tržiště
- 24. září – 8 paralelních sekcí
- 25. září – plenární sekce

Témata paralelních sekcí:

- Komunikace
- Přístup podle/ na základě rizika
- Indikátory
- IPPC
- Odpady
- Sítě/spolupráce
- Voda
- Lepší regulování

III. Pracovní jednání IMPEL Network – Cluster I (Jan Vala, ČIŽP – OI – Havlíčkův Brod, Sekretariát ředitele)

Pan Kříž nás informoval o jednání, které probíhalo v jednacím sále hotelu Holiday Inn podle předem připraveného programu „Draft agenda“. Pracovní schůzky se zúčastnilo celkem 20 zástupců z 12 členských zemí IMPEL.

Jednání zahájila předsedající pracovní skupiny Cluster I p.Gizela Holzgraefe, která přivítala všechny přítomné a seznámila je s celým programem pracovní schůzky. Na začátku jednání byli představeni jednotliví členové pracovní skupiny včetně dvou hostů, kteří se jednání skupiny zúčastnili. Prvním byla p. Ralucha Popescu, zastupující REACH forum a druhým p. Michelle Tweena z Univerzity of East Anglia.

V rámci schůzky, jejíž oficiální zápis je uveden v příloze č. 2, byly postupně projednány následující body:

1. Byly projednány připomínky a dodatky k zápisu z předcházejícího jednání IMPEL – Cluster I, které proběhlo ve dnech 26.-28.3.2008 v Kittillä, Finland.

2. p. Will Fawcett podal doplňující informace ze sekretariátu IMPEL:

- *p. Hilda Farkas končí svoji práci v sekretariátu IMPEL a vrací se na maďarské ministerstvo. Dočasně se nabídl převzít její roli právě p. Will Fawcett s tím, že bude do konce roku vybrán nový kandidát.*

- *nová kancelář sekretariátu IMPEL byla s pomocí Brussels Institute for Management of the Environment otevřena v Bruselu ve stejné budově jako uvedený institut.*

3. p. Terry Shiers poskytl nové informace o právním postavení IMPEL.

Řekl, že IMPEL je nevýdělečnou organizací, jejíž předsedou je p. Gerard Wolters z Nizozemí a místopředsedou právě p. Terry Shiers. IMPEL má v současné době 36 členů, ačkoliv ještě nebyla uzavřena závěrečná jednání s Tureckem a Estonskem.

4. Dalším bodem programu bylo seznámení s pokračující přípravou první aplikace LIFE +. Jan Teekens informoval o tom, že dne 6.10.2008 proběhlo v Paříži mimořádné jednání národních koordinátorů IMPELu právě ohledně poslední přípravy financování pod první aplikací LIFE +. Další jednání v této souvislosti bylo naplánováno na 17.10.2008.

5. Následně otevřela p. Gisela Holzgraeffe diskusi ohledně přípravy konference IMPEL, která by měla proběhnout v roce 2009, na základě korespondence zaslané p. Edem Egginkem, který je organizátorem této konference.

6. Výstup p. Ralucha Popescu s příspěvkem na návrh spolupráce skupiny Cluster 1 s REACH forum. Přednášející vysvětlila členům skupiny úlohu Evropské chemické agentury (ECHA) a také ukázala možnosti případné spolupráce včetně pozvánky pro Cluster 1 na další jednání ECHA forum, které se uskuteční v měsíci listopadu letošního roku.

7. Následujícím bodem jednání již bylo přednesení vývojových zpráv k probíhajícím projektům Cluster 1:

- „Srovnávací program pro kontroly skládek odpadů a jejich monitoring“,
- „Směrnice pro kontroly životního prostředí v cementářském průmyslu“
- „Rozlišení problémů v oblasti ŽP – vyhodnocení 2007“
- „Porovnávací program sazeb pro kontroly a povolení v oblasti ŽP“ p.

Druhý den jednání začal prezentací hostitelské země, ve vztahu k oblasti ŽP, správního uspořádání a orgánům, které se zabývají ochranou ŽP, přednesenou p. Steliosem Georgiadesem:

V této souvislosti mj. řekl, že oblast životního prostředí je na Kypru rozdělena mezi dvě hlavní sekce, a to Ministry of Agriculture, Natural Resources and Environment

(Ministerstvo zemědělství, přírodních zdrojů a životního prostředí) a druhým je Department for Labour Inspection (Ministerstvo pro inspekci práce). Dále vysvětlil hlavní úlohy jednotlivých úřadů a působnost jejich činnosti. Pro zajímavost uvedl, že na celém území Kypru je v současné době vydáno celkem 25 integrovaných povolení pro průmyslovou sféru a 65 pro oblast zemědělství.

8. Poté již jednání pokračovalo přednesením dalších vývojových zpráv k probíhajícím projektům Cluster 1

- „*Dělání správných věcí III, první fáze 2008*“
- „*Diskuze k rozvoji výkonnostních indikátorů*“
- „*Vyhodnocení IRI (IMPEL Review Initiative)*“

9. Dalším bodem programu bylo přednesení nových projektů IMPEL na rok 2009, a také nové TOR a návrhy projektů

- „*Porovnávací program pro povolení a kontroly IPPC při výstavbě farem pro výkrm prasat*“
- „*Výukové lekce z havárií v roce 2009*“

Při této příležitosti přednesl svoji prezentaci p. Horst Bütcher, ve které ukázal záběry z havárie a jejího následného řešení, která se stala dne 17.3.2008 v chemickém závodě INEOS v Cologne, Německo.

- „*Rozvoj výkonnostních indikátorů pro orgány inspekce*“

Po těchto konkrétních projektech na rok 2009 již tedy byly prezentovány a diskutovány nové TOR a návrhy projektů:

- *Zhodnocení IRI*
- *IRI v Portugalsku*
- *Rozvoj a nová komunikační strategie*
- *Trénink inspektorů k zajištění shody s požadavky EU ETS*
- *Projekt ETS a IPPC*
- *Národní systém IMPEL*

Další jednání Clusteru I proběhne ve dnech 2. – 3.4. 2009 v Bruselu.

IV. Návštěva SIŽP a firmy kia Motors (Jan Vala, ČIŽP OI – Havlíčkův Brod, Sekretariát ředitele)

Jednání a diskuze s pracovníky oddělení ochrany ovzduší SIŽP o problematice a rozdílech legislativy v ochraně ovzduší v České republice a na Slovensku spojené s návštěvou

nového výrobního závodu Kia Motors Slovakia, s.r.o.

Oddělení ochrany ovzduší na inspektorátu v Žilině vzniklo jako poslední, teprve v roce 2004, převedením agendy z inspektorátu v Bratislavě a Banské Bystrici.

V současné době jsou zde celkem čtyři inspektoři ochrany ovzduší, kteří mají na starosti kontrolu provozu velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší v rámci žilinského kraje a části kraje trenčínského. Z této skupiny zdrojů znečišťování ovzduší jsou ovšem vyčleněny provozy, které podléhají režimu integrovaného povolení. Tuto agendu i včetně vydávání vlastních povolení zajišťuje na slovenské inspekci samostatné oddělení IPKZ (integrovaná prevence a kontrola znečišťování). Legislativa ochrany ovzduší je na Slovensku hodně podobná legislativě České republiky.

Hlavním právním předpisem je zákon č. 478/2002 Z.z., o ochraně ovzdušia, který doplňuje podobně jako v České republice několik prováděcích vyhlášek. Zde byla diskutována zejména problematika rozsahu kontrolní činnosti, která je v mnohém podobná. Týká se zejména kontrol provozu velkých a středních zdrojů znečišťování ovzduší, kontrol osob nebo firem, které zacházejí s regulovanými látkami, kontrol výrobků s těkavými organickými látkami a také kontrol paliv včetně benzínu a motorové nafty.

Asi největším rozdílem oproti našim právním předpisům je ale četnost a způsob emisního monitoringu, prováděných na jednotlivých zdrojích znečišťování. Na rozdíl od požadavku vyhlášky č. 356/2002 Sb. nejsou prováděna pravidelná jednorázová měření velkých a středních zdrojů jedenkrát za kalendářní rok nebo jednou za tři kalendářní roky, ale měření emisí odvisí od hmotnostního toku naměřených emisí. Navíc kromě inspektorátu v Žilině mají oddělení ochrany ovzduší na všech ostatních inspektorátech vlastní samostatné měřicí skupiny pro měření emisí, které jsou využívány pro kontrolní měření emisí vybraných zdrojů znečišťování.

Následně byla uskutečněna návštěva ve výrobním závodě firmy Kia Motors Slovakia, s.r.o..

Jedná se o nový výrobní závod na výrobu automobilů, který je součástí korejské společnosti Kia Motors Corporation a navíc první, který byl touto společností vybudován v Evropě. Kapacita výrobního závodu poblíž Žiliny je 300 000 automobilu ročně a v současné době je zde zaměstnáno přibližně 2700 zaměstnanců.

Hlavním předmětem naší návštěvy byla prohlídka provozu lakovny, který představuje nejvýznamnější zdroj znečišťování ovzduší v celém závodě. Provoz lakovny je rozdělen na několik zón, kde dochází v rámci dopravníkového systému o celkové délce 7,5 km, k postupné povrchové úpravě karosérií. Pro tyto účely je využíván princip kataforézy, nanášení pomocí automatických robotů i vlastní ruční nanášení nátěrových hmot. A kromě poslední, čtvrté vrstvy, kdy je nanášen rozpouštědlový bezbarvý vrchní lak, jsou využívány vodouředitelné nátěrové hmoty s minimálním podílem tekavých organických látek.

Pro snížení emisí tekavých organických látek, které vystupují na různých místech z procesu povrchových úprav, jsou na všech konečných výstupech instalovány dopalovací jednotky, které jako stabilizační palivový užívací zemní plyn. .

V rámci naší prohlídky jsme byli také seznámeni s integrovaným povolením, které je pro tuto technologii vydáno i výsledky prvního měření emisí, které bylo na celém provozu lakovny provedeno v roce 2007.

V. IMPEL TFS E-waste Workshop – seminář o nelegálních vývozech elektroodpadů do 3. zemí (Martin Zemek, ČIŽP – OOH)

Tento projekt-workshop vznikl jako reakce masivních exportů elektroodpadů, především IT elektroniky (CRT monitory, PC a jejich komponenty) do 3. zemí – především Afrika (Nigérie, Ghana, Pobřeží Slonoviny atd.), Asie (Čína, Vietnam, Pákistán, Indie atd.). Exporty do těchto zemí jsou realizovány jako vývoz tzv. „secondhandů“, tedy použitých elektrozařízení např. pod záštitou charity nebo jako prodej místním obyvatelům. Ve skutečnosti jde o z cca. 75% nefunkční zboží, které dále místní obyvatelé rozebírají na jednotlivé komponenty (především tištěné spoje a kabely), z kterých nejprve vypalováním (realizováno v přímo mezi obydlími) a následně loužením v kyselinách získávají drahé kovy (zdroj obživy). Dochází tak k nekontrolovanému úniku toxických látek do všech složek ŽP, především pak cenné pitné vody. Za realizací exportů pak stojí především jednotlivý občané 3. zemí, ale i organizované skupiny, ale bohužel i některé zpracovatelské („recyklační“) firmy (výhodný prodej bez nutnosti vynakládat prostředky na zpracování) a obchodníci s elektronikou. Finanční zisk plynoucí z nelegálního exportu je s ohledem na masivní export v řádech milionů tun elektroodpadů/rok obrovský. Cílem projektu bylo identifikovat možné slabé články řetězce sběru elektroodpadů v Evropě, kde dochází k únikům a prodejmům těchto odpadů do 3. zemí, dále vytipovat možné strategie pro předcházení a zamezení této činnosti, ověřit některé nástroje pro kontrolní orgány, které lze uplatnit ve vztahu k rozlišení přepravy odpad/neodpad. 1. den semináře byl otevřen i pro nečleny sítě IMPEL, byl představen pohled průmyslu na tuto problematiku – European Electronics Recyclers Association (EERA) – Manfred Fahrner, European Association of Electrical and Electronic Waste Take back systems (WEEE-Forum) – Hans Loken, Bureau for International Recycling, Wim Bruens Consultancy - Wim Bruens. Hlavním závěrem odborníků bylo, že exportu napomáhá obtížná konkurenceschopnost legálních zpracovatelů (splňující environmentální kritéria na zpracování) cenám, za které se nelegální export realizuje, dále zazněla kritika směrnice WEEE a také kritika nevedení nebo neverifikovatelných evidencí a reportů o elektroopadech při jejich sběru (např. i u prodejců). Dále byly představeny případové studie o nelegálních vývozech (pohled Greenpeace), projekty mimo síť IMPEL (např. sekretariát Basilejské úmluvy).

2. den semináře byl již zaměřen na představení projektů, kterých se účastní někteří členové sítě IMPEL (např. projekt Skyhole patch – Nizozemský VROM), navázání kontaktů se zeměmi příjmu (např. projekt EU-Africa Collaboration & Enforcement Actions II, EU-China Collaboration – v rámci Nizozemské inspekce VROM), práce Interpolu a praktické aplikace nástroje WEEE guideline pro inspekci – rozlišení odpad/neodpad na výstupu z EU. Další část dne byla plně vyhrazena skupinovým sezením – brainstormingu - s cílem identifikovat potenciální slabá místa a možnosti strategií k zamezení ilegálních vývozů. Výstupy z těchto sezení pak byly prezentovány všem členům projektu. V neposlední řadě každý účastník semináře představil své „vize“ o možnosti zapojení konkrétní země v rámci projektu – za ČR byl objasněn

současný stav fungování systému sběru elektroodpadů (režim odběru použitých výrobků, kde se nevede evidence a proto se jedná o potenciálně slabé místo pro únik elektroodpadů do nelegálních exportů), problémové aspekty sběru (krádeže celých zařízení nebo jejich částí za účelem prodeje kovů – společný znak pro mnoho členských zemí v rámci projektu), spolupráce s CÚ, kteří budou hrát důležitou roli při kontrole přeshraniční přepravy.

VI. IMPEL project „Doing The Right Things III“ (Dainel Grůza ČIŽP – OI – Ostrava, OOV)

Seminář byl pořádán pod záštitou IMPEL a holandského Ministry of Housing, Spatial Planning And the Environment v Haarlemu jako pokračování předešlých workshopů, zaměřených v souladu s dokumentem „Minimální kritéria pro inspekce...“ na proces plánování inspekci, konkrétně na přípravu dle příručky „Dělání správných věcí“ s cílem vypracovat sofistikovaný systém plánování kontrol inspekčních orgánů. Workshop Doing the Right things III byl zaměřen především na praktický výcvik zpracování plánů inspekční činnosti. Podkladem pro práci cca 20 členné skupiny byly příručky (předcházející) Step by step guidance book for planning of environmental inspection a nová Training – planning of environmental inspection. Důraz byl kladen na vypracování analýzy rizika jednotlivých subjektů určených ke kontrole. Zpracovatelé předpokládají, že inspekční orgán disponuje dostatečně informativním seznamem subjektů spadajících pod jeho kontrolu (nebo že bude postupně takovýto seznam vypracován), na jehož základě lze tyto subjekty rozdělit do jednotlivých kategorií četnosti kontrol především dle rizikovosti jejich provozu vůči životnímu prostředí (A1-3, B1-3, C1-2). Jako další pomocné kritérium se při stanovení cílů/plánů/úkolů (goals/objectives/targets) přihlíží například ke stěžejním strategiím environmentální politiky a místním specifickým environmentálním potřebám.

Mezi dalšími požadavky na výsledný plán (zpravidla doporučován roční) byl opakovaně zmiňován souhrn vlastností označovaných zkratkou SMART (Specific-Measurable-Achievable-Realistic-Timely), tj. plán by měl být konkrétní-měřitelný-proveditelný-realistický a časově aktuální, případně prezentováno jako časově specifikovaný.

Předložený systém pro tvorbu inspekčních plánů (součástí příručky) musel být vypracován jako poměrně obecný z důvodu značných odlišností inspekční struktury a pravomocí jednotlivých členských, respektive čekatelských zemí. V případě ČR lze relevantní podklady shromáždit především v oblasti provozů spadajících pod IPPC, PZH, případně další provozu, jejichž evidence je průběžně vedena např. na OOV, OOO nebo OOH.

První den workshopu byl zaměřen na výuku účastníků podle příručky, následující 2 dny pak byli účastníci rozděleni do 4 skupin, které procvičovaly hodnocení rizik a tvorbu plánů. V rámci pracovních diskuzí bylo možné konstatovat, že systém plánování ČIŽP je na nadprůměrně propracované úrovni, v řadě věcí odpovídá požadavkům příručky a mohl být použit jako vodítko pro vypracování cvičného plánu pracovní skupiny I (ČR, Irsko, Belgie, Francie, Holandsko, Dánsko).

Dle představ autorů workshopu by měla být v jednotlivých členských, případně čekatelských zemích posuzována možnost využití předložené příručky při tvorbě inspekčních plánů a následné zkušenosti případně vyhodnoceny v rámci následujícího

setkání v roce 2009. Podkladové materiály workshopu budou pořadateli zaslány v elektronické podobě. Předložený systém plánování inspekcí je nutné chápat jen jako doporučení vypracované skupinou metodických pracovníků Holandska a Irska, které má za cíl zlepšit proces plánování inspekcí v členských a čekatelských zemích IMPEL, není však obligatorní a nebylo schváleno příslušnými orgány IMPEL či členských zemí.

VII. OCLAESP (Ústřední úřad pro boj proti trestné činnosti proti životnímu prostředí a veřejnému zdraví, Pavel Hájek, odbor hospodářské kriminality ÚSKPV PP ČR)

L'Office Central de Lutte contre les Atteintes à l'Environnement et à la Santé Publique (OCLAESP)

(Ústřední úřad pro boj proti trestné činnosti proti životnímu prostředí a veřejnému zdraví)

Účast za Policii ČR :

- pplk. JUDr. Pavel Hájek, odbor hospodářské kriminality ÚSKPV PP ČR
- pplk. Mgr. Tomáš Holub, odbor mezinárodních vztahů KPP

Cílem tohoto semináře mělo být vytvoření neformálních kontaktů mezi zástupci jednotlivých členských států a vytvoření podnětů, prostřednictvím kterých by se měla vylepšit spolupráce členských států v boji proti přeshraničnímu transportu odpadů, který s vytvořením prostoru svobody, bezpečnosti a práva neustále nabývá na své intenzitě.

PROGRAM

1.den: úvodní projevy, hodnocení situace

2.den: workshopy

3.den: vyhodnocení, závěr

Mimo jiné zde vystoupili

- vedoucí představitelé francouzského četnictva
- vedoucí představitelé OCLAESP
- představitelka IMPELu
- představitelka Evropské komise (m.j. nás seznámila s chystanou směrnicí týkající se boje proti environmentální kriminalitě)

IDENTIFIKOVANÉ PROBLÉMY

- odlišná právní úprava nakládání s odpady v jednotlivých státech
- rostoucí množství produkovaného odpadu
- globalizace a volný pohyb zboží a osob
- administrativní a soudní problémy
- nedostatek speciálně vycvičených a vyškolených policejních jednotek v jednotlivých státech

DOPORUČENÍ

- zvýšit povědomí o této problematice
- zlepšit výměnu informací
- vytvořit speciální jednotky
- zlepšit mezinárodní spolupráci
- zlepšit implementaci evropského práva
- vytvořit nástroje na zlepšení efektivity stávající evropské legislativy

VII. Účast na zahajovací konferenci IMPEL-TFS Enforcement Actions II Project (Jitka Jenšovská ČIŽP – OOH, Jana Samková MŽP – odbor odpadů)

Jana Samková nás informovala o zahajovací konferenci Enforcement Actions Project II.

Název a adresa navštívené organizace

Pořádající organizace: Ministry of Housing, Spatial Planning and the Environment ,

VRROM – inspectorate, Compliance and Enforcement Policy

General Department

Místo konání: Utrecht

Ze závěrů výroční konference IMPEL-TFS v Sofii (duben 2008) vyplynula nezbytnost zapojení ČR do „Enforcement projektu“. Předchozí fáze projektu se ČR z kapacitních důvodů nezúčastnila a při vyhodnocení bylo konstatováno, že se tím ČR připravuje o možnost získávat během projektu teoretické i praktické zkušenosti. Společné kontrolní akce konané v rámci sítě IMPEL-TFS jsou příležitostí pro kontrolní orgány získat spoluprací se sousedními státy nové informace, dovednosti i osobní kontakty. Podporu účasti členských států v projektech organizovaných IMPEL-TFS vyjádřila také EK.

Konference se účastnili 1 – 3 zástupci z celkem 23 členských států, dále zástupci Evropské Komise a zástupci konzultantské organizace BiPro.

Přijaté závazky ČIŽP, podrobný popis dosažených výsledků cesty, doporučení pro další postup

Na zahajovací konferenci Enforcement Actions Project II v Utrechtu byl na základě shrnutí výsledků předchozí fáze připravován plán akcí pro nový projekt. V rámci Enforcement Actions Project II bude kromě společných kontrolních akcí se sousedními státy mj. také možnost výměny zástupců kontrolních orgánů při kontrolách v jiném státě.

Konference se zúčastnily obě pracovnice jmenované v ČR jako „National Contact Point“ (MŽP, ČIŽP). Na každé kontrolní období byla za ČR předběžně naplánována jedna společná kontrolní akce se sousedním státem (listopad-prosinec 08 společná silniční kontrola se Rakouskem; leden – únor 09 společná silniční kontrola s Polskem; březen – duben 09 společná silniční kontrola se SRN (Saskem)). Dále byly předběžně naplánovány 4 inspekce (ČIŽP) v zařízeních a účast zástupců kontrolních orgánů (CS, ČIŽP, příp. Policie) při výměnné kontrolní akci v Holandsku.

Podrobná organizace akcí v ČR bude rozpracována v rámci pracovní skupiny, na níž se zástupci všech českých kontrolních orgánů pravidelně scházejí.

IX. IMPEL-TFS NCP Exchange day, 18-19.11. 08, Faro, Portugalsko (Jitka Jenšovská, ČIŽP – OOH, Jana Samková, MŽP – odbor odpadů)

Jitka Jenšovská nás informovala o IMPEL-TFS NCP setkání, kterého se zúčastnilo 23 účastníků z 15 členských zemí.

Na úvod proběhlo zhodnocení výsledků prvního setkání NCP's (praktické využití zkušeností z kontrol prováděných v jiných státech)

Program:

- Zkušenosti z kontrol přepravy odpadů (CZ)
- UK
- Norsko
- Spolupráce se zeměmi mimo OECD (NL)
- Spolupráce IMPEL-TFS a INECE
- Praktická ukázka použití WSR (NL)– práce ve skupinách (společné řešení příkladů přeshraniční přepravy a především exportu různých druhů odpadů/použitého zboží(?) do různých zemí, hlavně mimo EU)
- Požadavek FAED k WSR (doporučení EK)

- Doporučení pro řídící komisi TFS (PL)

X. Evropská síť Greenforce (Martin Baranyai, ČIŽP OI – Hradec Králové, OOL)

M.Baranyai informoval o aktivitách sítě Greenforce, která již třetím rokem v rámci svých projektů řeší aktuální problémy při implementaci evropského práva na úseku ochrany přírody a lesnictví. V roce 2008 byl v termínu 3.-6.6. realizován bavorsko-rakouský projekt v Laufenu, zaměřený na zavádění plánů péče na lokalitách Natura 2000 do praxe. Za ČR se zúčastnili zástupci Ústavu pro hospodářskou úpravu lesů (ÚHÚL), Agentury ochrany přírody a krajiny (AOPK) a ČIŽP. V termínu 15.-17.10. se v Garderenu uskutečnil holandský seminář s názvem „směrem ke společným postupům v rámci sítě Greenforce“, kam byli přizváni i zástupci sítě IMPEL a EU Enforcement group pro CITES. Na tomto semináři se projeví výrazné odlišnosti mezi přístupy starších a nových členských států při implementaci evropské legislativy na národní úrovni. V rámci čtvrtého plenárního zasedání této sítě 3.12.2008 mají být projednány výsledky projektů z roku 2008 a vybrány dva prioritní projekty pro rok 2009. S ohledem na průběh jednání v Garderenu se očekává důrazná diskuse ohledně tvorby tzv. „minimálních kritérií“ pro inspekce životního prostředí na úseku lesnictví a ochrany přírody. Více informací o této síti je zveřejněno na internetu je v češtině na stránkách www.cizp.cz, případně v angličtině na stránkách http://ec.europa.eu/environment/greenforce/index_en.htm

Dále informoval o problematice odlesňování tropických lesů. Dle údajů FAO ročně mizí cca 13 milionů hektarů lesů, což lze přirovnat k území Řecka. Tyto ztráty výrazně negativně vliv na klima a biodiverzitu. EU se snaží aktivně vystupovat v boji proti nezákonným těžbám, přičemž v roce 2005 vydala nařízení 2173/2005 o licenčních schématech FLEGT (Forest Law Enforcement, Governance and Trade). Zástupce Generálního ředitelství cel Mgr. L.Doskočil informoval, že celníci sledují import dříví z tropických zemí v souladu s nařízením FLEGT a v této otázce spolupracují s ministerstvem zemědělství, nicméně vyjádřil ochotu k rozšíření další spolupráce s ČIŽP.

XI. Zasedání Výboru IMPELu dne 25.9. v Bruselu (Lenka Němcová ČIŽP – Odbor integrovaných agend)

Dne 25.9. 2008 se konalo na DG Environment zasedání Výboru IMPELu. Jednalo se o přípravný Výbor pro zajištění programu pro svolané jednání Valné shromáždění IMPELu, které se bude konat v Paříži dne 6.10.2008, vzhledem k tomu, že je nutné do konce října zaslat aplikaci k LIFE+ a k tomu je nezbytné, aby národní koordinátoři schválili rozpočet IMPELu na příští rok. Hilda Farkas nás informovala o platbě členských příspěvků a zdůraznila, že Estonsko a Turecko ještě neposlalo přihlášku do sítě IMPEL s novým statutem. Na Valném shromáždění bude podán projekt týkající se nové komunikační strategie. Zvláště závěrečné zprávy projektů by se měly více propagovat. Dále bychom měli každoročně vydávat výroční zprávu, organizovat pravidelné schůzky s EK, podávat tiskové zprávy a vydávat brožury.

Zvláštní jednání Valného shromáždění IMPELu v Paříži dne 6.10.2008

Na rok 2008 bylo vybráno na členských poplatcích 89 300,- € a na rok 2009 bylo vybráno 88.500,- €. Rozpočet na projekty pro rok 2009 je 416 470,- €. Hilda Farkas

upozornila, že všechny projekty, které byly plánovány na rok 2008 musí bezpodmínečně proběhnout do konce roku, finanční prostředky plánované na tento rok se nedají převádět na příští rok. Schůzky k projektům rok 2009 musí být plánovány až od března 2009 vzhledem k tomu, že finanční prostředky z LIFE+ budou moci být čerpány až od konce února. Konference IMPELu, která se uskuteční v září v Bukurešti je financována z jiných zdrojů EU, takže není započítána v rozpočtu IMPELu.

IMPEL projekt – Indikátory ŽP

V rámci prvního workshopu formou brainstormingu byl vytvořen seznam cca 250 možných indikátorů ŽP a sepsána kritéria podle kterých by se indikátory měly ze seznamu vybrat v rámci druhého workshopu.

Účelem druhého bylo tedy vybrat ze seznamu 250 indikátorů, které byly navrženy účastníky během 1. workshopu, pouze několik indikátorů podle daných kritérií.

Na základě těchto pravidel byl sestaven následující seznam indikátorů, které by měl být použity pro další analýzy:

Vstupní indikátory:

Počet zařízení

Počet zařízení, která jsou uvedena v ročním plánu

Počet inspektorů

Počet obdržených stížností k počtu zařízení

Čas inspektora pro inspekci zařízení

Výstupní indikátory:

Počet plánovaných inspekcí, které byly vykonány k počtu celkových plánovaných inspekcí

Počet kontrol

Počet nerutinních kontrol

Počet vyřešených stížností

Výsledné indikátory:

Počet zařízení, které jsou v souladu s legislativou ŽP

Závěrem bylo konstatováno, že je těžké přímo definovat srovnatelné indikátory na bázi EU a bylo poukázáno, že je potřeba porozumět informacím a rozdílům mezi jednotlivými zeměmi. Sebraná data budou potřebovat další vysvětlení k tomu, aby byla smysluplná. Za tímto účelem bude navrhnut IMPEL projekt „Vývoj indikátorů pro inspektoráty ŽP“ který bude zahájen v roce 2009.

XII. Návrhy nových projektů (Lenka Němcová, ČIŽP – Odbor integrovaných agend)

IRI v Portugalsku

IRI revize II. část

IRI schéma

IMPEL review iniciativa (IRI) je o dobrovolné schéma pro hodnocení provádění inspekci dané země a poskytnutí rad k možnému zlepšení systému. Slouží k tomu, aby byly země co nejvíce v souladu s RMCEI (doporučení o minimálních kritériích pro inspektoráty ŽP)

Projekt IRI byl rozdělen do 4 fází:.

Ve fázi I bylo dohodnuto jak bude IRI vypadat.

Ve druhé fázi proběhlo zkušební IRI v Dánsku

Ve třetí fázi proběhlo IRI v několika státech EU, které se dobrovolně přihlásily – Skotsko, Norsko, Švédsko, Španělsko, Francie, Nizozemí, Irsko, Belgie a Německo

Ve čtvrté fázi mají být vyhodnoceny závěry z jednotlivých IRI. a formulována doporučení pro pokračování IRI review v budoucnosti.

Proběhl workshop k zhodnocení schématu IRI ve Zwolle v květnu 2008. Zpráva z projektu bude podána na plenárním zasedání ve Clermont Ferrand.

Bylo potvrzeno, že IRI má význam hlavně pro hodnocenou zemi a pro ty, kteří se hodnocení účastní (hodnotící tým). Otázkou zůstává pokud je IRI užitečným nástrojem, jak ho aktualizovat a organizovat tak, aby se přihlásilo dobrovolně více států.

Byla přijata následující doporučení:

- Jasně rozdělení úkolů mezi členy hodnotícího týmu
- Dobrá příprava hostitelské země hodnotícího týmu před IRI
- Zaručit minimální počet IRI každý rok – bylo navrženo 6 IRI za rok
- Možnosti udělat IRI přesně na míru hostitelskému státu
- Transparentnost nákladů
- Učinit závěry z IRI více přístupné
- Zvýšit povědomí o IRI, viditelně umístit závěrečné zprávy na internetu,
- Aktualizovat dotazník

XIII. 32. plenární zasedání IMPELu a 2. valné shromáždění IMPELu 3. –5.12. 08) v Clermont Ferrand (Lenka Němcová, ČIŽP – Odbor integrovaných agend)

Budou přijaty zprávy z ukončených projektů:

- Dělání správných věcí III: implementace příručky o plánování inspekcí ŽP
- Brainstorming k nalezení vhodných indikátorů ŽP
- Workshop IMPELu, NEPA + EK
- Praktická příručka pro zvládání nelegální přepravy odpadů
- TFS autovraky

Dále proběhne informace o aplikaci LIFE+ a bude prodiskutován pracovní plán na rok 2009. Vzhledem k tomu, že v důsledku financování z LIFE + se změní některé organizační a finanční stránky organizace projektu bude prodiskutován a schválen manuál o organizaci projektů a jejich finančních aspektech. Bude představen nový plán komunikace, který má zajistit, aby se IMPEL více zviditelnil prostřednictvím výročních zpráv, tiskových zpráv atd.. Dále bude podána zpráva o kandidátech na místo v sekretariátu IMPELu. Přihlásilo se 7 kandidátů a výběrové řízení proběhne v lednu.

Příští porada je plánována na květen 2009